

Макарова М. В.,
кандидат культурології,
доцент кафедри бібліотекознавства та інформології,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5334-4673>

Mariia Makarova,
Candidate of Cultural Studies, Associate Professor of the
Department of Library Studies and Informology,
Institute of Journalism of
Borys Grinchenko Kyiv University
(Kyiv, Ukraine)
Email: m.makarova@kubg.edu.ua

УДК 82-1: 81'38+655

DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.7.17>

РЕЦЕНЗІЯ НА КАТАЛОГ ВИСТАВКИ «СТАРОВИННА ГРАВЮРА У ФОНДАХ ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ»

REVIEW OF THE EXHIBITION CATALOG «ANCIENT ENGRAVING IN THE FUNDS OF ODESSA NATIONAL SCIENCE LIBRARY»

Анотація. Каталог виставки «Старовинна гравюра у фондах Одеської національної наукової бібліотеки» вийшов друком у 2018 р. У його створенні взяли участь науковці Одеської національної бібліотеки. Каталог налічує 64 с., на яких вміщено зображення 49 гравюр. Текст у каталозі подано двома мовами: українською та англійською.

Ключові слова: каталог виставки гравюр, «Старовинна гравюра у фондах Одеської національної наукової бібліотеки», виставкова діяльність Одеської національної бібліотеки.

Abstract. The catalog of the exhibition «Ancient engraving in the collections of the Odessa National Scientific Library» was published in 2018. Scientists of the Odessa National Library participated in its creation. The catalog has 64 pages, containing 49 engravings. The text in the catalog is available in two languages: Ukrainian and English.

Keywords: catalog of exhibition of engravings, «Ancient engraving in the funds of the Odessa National Scientific Library», exhibition activity of the Odessa National Library.

В умовах сучасної культурної політики та глобалізаційних світових процесів, інформаційних технологій, які знаменують напрямки і течії XXI століття, сучасний соціокультурний простір України активно спрямований на формування нових принципів взаємодії з культурними цінностями.

Створення українських віртуальних бібліотек, оцифрування історико-культурних документних фондів є засобом інтеграції культури народів України в європейський та світовий інформаційний простір, зміцнення культурних зв'язків і формування позитивного іміджу країни в світі. Досягненню цієї мети сприяє також створення електронних копій друкованих документів для збереження культурної

спадщини, що знаходиться у фондах бібліотек та інших закладів культури.

Одеська національна наукова бібліотека має у своїх фондах значну колекцію вітчизняних західноєвропейських гравюр XVI–XIX ст. За підтримки Українського культурного фонду бібліотека отримала унікальну можливість втілити проект, який сприятиме збереженню та популяризації культурної спадщини України, введення в науковий обіг кращих зразків західноєвропейських гравюр XVI–XVII ст. Цей проект спрямований на активізацію культурно-просвітницької роботи науковців, фахівців бібліотек, науково-дослідну роботу бакалаврів, магістрів. Заслуговує уваги висо-

© Макарова М. В., 2019

кий рівень оформлення каталогу, цікава колекція старовинних гравюр.

Унікальність проекту підкреслено у передмові до видання генерального директора бібліотеки Ірини Бірюкової, де зазначено, «що веб-портал ОННБ розширить можливості вільного доступу до вітчизняних та зарубіжних гравюр XVI–XIX ст. шанувальниками мистецтва, дослідниками української культури, мистецтвознавцям, історикам, працівникам музеїв, реставраторам, бібліотекарям з усього світу» (с. 5). Загалом видання складається з передмови «Від упорядника» (українською та англійською мовами, так як і усе видання), в якій висвітлено історію формування загальної колекції, що нараховує на сьогодні близько 700 одиниць; основної частини із зображеннями і описами гравюр; алфавітного покажчика імен граверів і змісту.

На виставці, яку презентує рецензований каталог, експонувалося 49 авторських і репродукційних гравюр, відповідно така ж кількість наявна на сторінках видання. Основна частина каталогу побудована за географічним принципом і змістовно складається з шести частин – Гравюра Нідерландів; Гравюра Італії; Гравюра Франції; Гравюра Німеччини; Гравюра Англії; Одеська гравюра. У межах кожної частини читач має змогу ознайомитися із зображенням гравюри, доповненим мистецтвознавчим описом її як твору художнього мистецтва, короткою довідкою про автора гравюри, додатковою інформацією, наприклад про серію, якщо конкретна гравюра є частиною серії. Це зокрема, стосується гравюри, яка відкриває видання – «Відвідання» (1593), яка є частиною (другим аркушем) серії «Життя Діви Марії» (Гендрик Гольціус, 1558–1617). Або ж сатиричної гравюри «Модний шлюб» (1745), яка є другим аркушем з одноіменної серії, створеної Людвігом Ріпенхаузенем з гравірованого оригіналу Уільяма Хогірта, англійського художника, засновника національної школи живопису.

Тематично представлені у виданні гравюри охоплюють релігійну проблематику, це зокрема – «По-

клоніння волхвів» Схелте Болсверта, з оригіналу П.П. Рубенса, вже згадуване «Відвідання» Гендрика Гольціуса; «Христос і жінка, викрита у перелюбі» Джакомо Пальми, «Знаходження тіл святих апостолів Петра і Павла» Джованні Кастільйоне, Тіло Христа, оплакуване янголами» Джованні Тести; міський і морський пейзаж та цілу галерею портретів. А Одеса XIX століття зачаровує глядача з гравюр Карло Боссолі, Фрідріха Гросса, Василя Вахренова, Юлія Берндта.

Висока якість поліграфічного виконання такого складного видавничого проекту, за яку треба висловити окрему подяку видавцю – Державному спеціалізованому видавництву «Мистецтво», дозволяє насолодитися найдрібнішими деталями представлених зображень європейських гравюр. Сподіваємось, що підтримка Українським культурним фондом популяризації мистецьких скарбів, що зберігається у фондах національних і державних бібліотек України стане традицією і світ побачить ще багато перлин історико-культурної спадщини.

Рецензоване джерело

1. Старовинна гравюра у фондах Одеської національної наукової бібліотеки : каталог виставки / Одес. нац. наук. б-ка ; упоряд та авт. тексту Л. В. Іжик ; предм. І. О. Бірюкова ; ред.: Н. Г. Майданюк, І. С. Шелестович ; пер.: Т. О. Горшкова, В. В. Чухненко ; рецензент І. Ю. Глебова. Київ : Мистецтво, 2018. 64 с., 49 гравюр. Укр., англ.

References

1. Izhyk, L. S. (compiler and author of the text), Biriukova, I. O. (foreword), Maydaniuk, N. H. (ed.), Shelestovych, I. S. (ed.), Horshkova, T. O. (translation), Chukhnenko, V. V. (translation), Glebova, I. A. (review) (2018), «The old engravings in the collection of Odesa National Scientific Library», exhibition catalog, Odesa National Scientific Library, Kyiv: Mystetstvo, 64 p., 49 engravings, Ukr., Eng.

Подано до редакції 18. 06. 2019 р.

Макарова М. В., кандидат культурології,
доцент кафедри бібліотекознавства та інформології,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)

РЕЦЕНЗИЯ НА КАТАЛОГ ВЫСТАВКИ «СТАРИННАЯ ГРАВЮРА В ФОНДАХ ОДЕССКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ» (УКР., АНГЛ.)

Аннотация. Каталог выставки «Старинная гравюра в фондах Одесской национальной научной библиотеки» вышел в 2018 г. В его создании приняли участие ученые Одесской национальной библиотеки. Каталог насчитывает 64 с., на которых помещено изображение 49 гравюр. Текст в каталоге представлен на двух языках: украинском и английском.

Ключевые слова: каталог выставки гравюр, «Старинная гравюра в фондах Одесской национальной научной библиотеки», выставочная деятельность Одесской национальной библиотеки.